

CREIXENT AMB PEUS DE FANG

Germà Bel

(Publicat a *La Vanguardia*, 24 de març de 2015)

Aquest és un any prolix en eleccions. Després de les andaluses s'acosten les municipals i regionals de 24 de maig i les legislatives de final d'any. I entre totes dues les anunciades catalanes de 27 de setembre. També serà un any en què augmentarà la taxa de creixement del PIB espanyol, situant-se una mica per sobre del 2%. És clar que els dos camps, polític i econòmic, no estan desconnectats. Al cap, seguim tenint una política fiscal expansiva en 2015, amb un dèficit públic previst del 4,5% del PIB, que potser s'acosti finalment al 5%, donada l'habitual laxitud de la despesa pública en anys molt electorals. El deute públic superarà el 100% del PIB (bé, ja ho hauria superat el 2014 si no s'hagués incorporat al PIB el 'producte' creat per la prostitució i la droga). I, el que és molt preocupant: el deute privat s'havia vingut reduint des del 2012, però aquesta tendència positiva sembla haver-se estancat en l'últim trimestre del 2014.

Amb una mica de sort la depreciació de l'euro respecte al dòlar, sobretot si es manté la debilitat recent del preu del petroli, donarà combustible a l'economia en 2015. Esperem que no hi hagi esdeveniments geoestratègics inesperats, que no acabi abruptament la debilitat del preu del petroli, i que la Reserva Federal dels EUA no acceleri la pujada de tipus d'interès. Però el que no podem esperar en un any electoral, perquè seria massa ingenu, és que el govern faci les reformes estructurals orientades a l'augment de la productivitat i al dinamisme del sistema productiu, sobretot perquè no les ha fet en els anys previs al cicle electoral.

Contra el que sosté la retòrica del govern, alguns organismes internacionals ens ofereixen anàlisis comparatives en perspectiva global sobre els obstacles a la productivitat i al dinamisme econòmic. Potser el més conegut i prestigiós és l'Informe de competitivitat global que publica anualment el World Economic Forum. L'últim, relatiu al bienni 2014-2015, és desolador pel que fa als obstacles a la innovació i a l'activitat econòmica a Espanya. D'un total de 144 països analitzats, la posició d'Espanya és molt dolenta en assumptes crucials com els següents: Burocràcia per posar en marxa un negoci (118 de 144), temps per posar en marxa un negoci (99), efecte dels impostos sobre incentius a la innovació (130), càrrega de les regulacions governamentals (123). I la cosa no millora si atenem als aspectes institucionals que han de donar credibilitat i previsibilitat a l'activitat econòmica (entre altres coses també importants): Independència judicial (97), transparència (105), corrupció (90), confiança pública en els polítics (117). En tots aquests casos, a prop de la cua dels 144 països analitzats.

Els últims governs han passat de puntetes per tots aquests aspectes, que clamen per reformes profundes; això, quan no els han empitjorat. Per això el creixement de 2015 s'assenta sobre bases poc sòlides, i és de témer que -passada la nova bombolla de la liquiditat proporcionada pel Banc Central Europeu- la realitat ens torni a mirar als ulls.